

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE cu privire la modificarea unor acte normative (medierea garantată de stat)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 157-160, art. 614), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, cuvintele „și Barourile” se exclud.

2. La articolul 2, după noțiunea „avocat public” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*mediere garantată de stat* – servicii de mediere gratuită, acordate în conformitate cu prezenta lege și Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere, în cauzele penale, contravenționale și civile;”.

3. Articolul 3 se completează cu litera c) cu următorul cuprins:
„c) mediere garantată de stat.”.

4. Articolul 7:
se completează cu litera i) cu următorul cuprins:
„i) mediere în cauzele penale, contravenționale și civile.”.

5. Articolul 8:
se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:
„b¹) Consiliul de Mediere;”.

6. Articolul 10:
la litera a), cuvintele „o astfel de asistență” se substituie cu cuvintele „asistență juridică calificată”;
la litera b), cuvintele „acestei asistențe” se substituie cu cuvintele „asistenței juridice calificate”;
la litera c), cuvintele „o astfel de asistență” se substituie cu cuvintele „asistență juridică calificată”.

7. Se completează cu articolul 10¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 10¹. Funcțiile Consiliului de Mediere în domeniul asistenței juridice garantate de stat

Consiliul de Mediere exercită următoarele funcții în domeniul asistenței juridice garantate de stat:

a) participă la stabilirea criteriilor de evaluare a calității serviciilor de mediere garantată de stat;

b) participă la monitorizarea activității mediatorilor care acordă servicii de mediere garantată de stat;

c) aplică sancțiuni disciplinare mediatorilor, în condițiile Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere și ale prezentei legi;

d) exercită alte funcții, stabilite de prezenta lege.”.

8. Articolul 11:

la alineatul (1), cifra „7” se substituie cu cifra „9”;

la alineatul (2), după textul „Uniunea Avocaților din Republica Moldova,” se introduce textul „2 membri desemnați de Consiliul de Mediere,”;

la alineatul (3), după textul „licențiată în drept sau în economie (pentru membrul desemnat de Ministerul Finanțelor)” se introduce textul „ori care are calitatea de mediator (pentru membrii desemnați de Consiliul de Mediere)”;

la alineatul (6), după cuvântul „avocații” se introduc cuvintele „și mediatorii”.

9. Articolul 12 alineatul (2):

la litera k), cuvintele „garantate de stat” se substituie cu cuvântul „calificate”;

se completează cu litera k¹) cu următorul cuprins:

„k¹) stabilește, în coordonare cu Consiliul de Mediere, criteriile de evaluare a calității serviciilor de mediere garantată de stat;”

litera l) va avea următorul cuprins:

„l) monitorizează procesul de acordare a asistenței juridice garantate de stat, precum și procesul de evaluare a calității acesteia;”.

10. Articolul 13¹ alineatul (3):

la litera m), cuvântul „calificate” se substituie cu cuvintele „garantate de stat”;

la litera n), cuvântul „calificată” se substituie cu cuvintele „garantată de stat”.

11. Articolul 14:

alineatul (2):

la litera a), după cuvântul „avocații” se introduc cuvintele „și mediatorii”;

se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) numirea mediatorilor care să acorde servicii de mediere garantată de stat;”;

la alineatul (4), după cuvintele „asistenței juridice calificate” se introduc cuvintele „și a serviciilor de mediere garantată de stat”.

12. În denumirea secțiunii a 3-a, cuvintele „Subiectele autorizate” se substituie cu cuvintele „Subiecții autorizați”.

13. Se completează cu Capitolul IV¹ cu următorul cuprins:

„Capitolul IV¹ MEDIEREA GARANTATĂ DE STAT

Secțiunea 1

Criteriile de acordare a serviciilor de mediere garantată de stat

Articolul 36¹. Condițiile de acordare a serviciilor de mediere garantată de stat

(1) Serviciile de mediere garantată de stat se acordă persoanelor ale căror venit este mai mic decât salariul minim lunar pe țară stabilit de Guvern, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2).

(2) Serviciile de mediere garantată de stat se acordă indiferent de nivelul venitului, în cazul în care solicitanții sunt:

- a) minori;
- b) persoane cu dizabilitate severă sau accentuată.

(3) În cauzele penale, serviciile de mediere garantată de stat se acordă în cazul întrunirii a următoarelor condiții cumulative:

a) fapta se încadrează în categoria infracțiunilor pentru care este permisă împăcarea, în conformitate cu art. 109 din Codul penal nr. 985/2002 și art. 276 din Codul de procedură penală nr. 122/2003;

b) fapta nu constituie recidivă, cu excepția persoanelor prevăzute la alin. (2);

c) este întrunită condiția prevăzută la alin. (1) sau (2).

(2) În cauzele contravenționale, serviciile de mediere garantată de stat se acordă în cazul întrunirii a următoarelor condiții cumulative:

a) fapta se încadrează în categoria contravențiilor pentru care este permisă împăcarea, în conformitate cu art. 26 lit. c) și c¹), precum și art. 29 din Codul contravențional nr. 218/2008;

b) este întrunită condiția prevăzută la alin. (1) sau (2).

(3) În cauzele civile, serviciile de mediere garantată de stat se acordă în cazul întrunirii a următoarelor condiții cumulative:

a) părțile pot dispune soluționarea prin tranzacție a litigiului civil, în condițiile legii;

b) este întrunită condiția prevăzută la alin. (1) sau (2).

Articolul 36². Calcularea venitului solicitantului a serviciilor de mediere garantată de stat

Calcularea venitului persoanei care solicită acordarea serviciilor de mediere garantată de stat este realizată în conformitate cu Regulamentul privind metodologia de calcul al venitului în scopul acordării asistenței juridice calificate garantate de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1016/2008.

Secțiunea a 2-a

Modul de acordare a serviciilor de mediere garantată de stat

Articolul 36³. Persoanele care pot solicita acordarea serviciilor de mediere garantată de stat

Acordarea serviciilor de mediere garantată de stat poate fi solicitată de către:

- a) persoana recunoscută în calitate de bănuít, învinuit sau inculpat;
- b) persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional;
- c) victima sau partea vătămată;
- d) reclamantul, pârîtul sau intervenientul principal.

Articolul 36⁴. Cererea de acordare a serviciilor de mediere garantată de stat

(1) Cererea de acordare a serviciilor de mediere garantată de stat se înaintează de persoana care întrunește condițiile prevăzute la art. 36¹ și 36³.

(2) Cererea de acordare a serviciilor de mediere garantată de stat se întocmește după un model aprobat de Consiliul Național.

(3) La cerere se anexează:

a) actul prin care organul de urmărire penală sau instanța de judecată a dispus remiterea cauzei spre mediere;

b) declarația-tip cu privire la venituri, conform anexei nr. 2 la Regulamentul privind metodologia de calcul al venitului în scopul acordării asistenței juridice calificate garantate de stat, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1016/2018, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 36¹ alin. (2);

c) copia certificată a actelor care atestă faptul că persoana întrunește condițiile prevăzute la art. 36¹ alin. (2), după caz;

d) actele care confirmă împuternicirile reprezentantului, după caz.

(4) Prevederile art. 25 alin. (3¹)-(4) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 36⁵. Înaintarea cererii de acordare a serviciilor de mediere garantată de stat

(1) Cererea de acordare a serviciilor de mediere garantată de stat se depune la oficiul teritorial, conform competenței teritoriale.

(2) În cauzele penale sau contravenționale, cererea se depune nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data remiterii cauzei spre mediere.

Articolul 36⁶. Decizia privind acordarea serviciilor de mediere garantată de stat

(1) Coordonatorul oficiului teritorial, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data recepționării cererii, emite decizia privind acordarea serviciilor de mediere garantată de stat. Decizia se aduce imediat la cunoștința solicitantului, iar în formă scrisă i se comunică doar la solicitarea acestuia.

(2) Prevederile art. 27 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 36⁷. Temeiurile refuzului în acordarea serviciilor de mediere garantată de stat

Prevederile art. 24 alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 36⁸. Recuperarea cheltuielilor pentru acordarea serviciilor de mediere garantată de stat

Prevederile art. 23 alin. (2) și (3), precum și ale art. 23¹, se aplică în mod corespunzător.

Secțiunea a 3-a

Subiecții autorizați să acorde servicii de mediere garantată de stat

Articolul 36⁹. Mediatorul care acordă servicii de mediere garantată de stat

(1) Mediatorul care acordă servicii de mediere garantată de stat este persoana care, în condițiile Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere, a obținut dreptul de a practica activitate de mediator, a fost selectată și înscrisă în lista mediatorilor care acordă servicii de mediere garantată de stat și poate fi solicitată să acorde astfel de servicii.

(2) Selectarea mediatorilor care acordă servicii de mediere garantată de stat se efectuează printr-o hotărâre a Consiliului Național, în baza unei cereri înaintate de către mediator Consiliului Național, în care se indică localitatea de activitate a mediatorului, precum și la care se anexează copia buletinului de identitate și copia atestatului de mediator. Copiile documentelor sunt autentificate notarial sau sunt prezentate împreună cu documentele originale pentru a verifica veridicitatea lor.

(3) Pentru asigurarea acordării serviciilor de mediere garantată de stat, oficiul teritorial încheie cu mediatorul selectat un contract, după modelul aprobat de Consiliul Național.

(4) În contractul menționat la alin. (3) se stipulează obligația mediatorului de a acorda serviciile de mediere garantată de stat, modul și condițiile exercitării acestei obligații, precum și dreptul statului de a exercita controlul asupra calității serviciilor acordate.

(5) Persoanele care au încheiat contractele cu Oficiul teritorial sunt înscrise în lista mediatorilor care acordă servicii de mediere garantată de stat, conform razei de activitate a Oficiului teritorial.

(6) Mediatorii care acordă servicii de mediere garantată de stat activează în baza standardelor de calitate și a normelor privind volumul de lucru stabilite de Consiliul Național.

Articolul 36¹⁰. Lista mediatorilor care acordă servicii de mediere garantată de stat

Consiliul Național întocmește și ține lista mediatorilor care acordă servicii de mediere garantată de stat în raza de activitate a oficiilor teritoriale. Listele se actualizează semestrial și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Național.

Articolul 36¹¹. Remunerarea pentru acordarea serviciilor de mediere garantată de stat

(1) Pentru acordarea serviciilor de mediere garantată de stat, mediatorul este remunerat conform clauzelor contractului prevăzut la art. 36⁹ alin. (3).

(2) Mediatorul care acordă servicii de mediere garantată de stat primește remunerație stabilită pentru fiecare caz aparte, potrivit tarifelor aprobate de Consiliul Național.

Articolul 36¹². Dosarul și registrul cauzei de acordare a serviciilor mediere garantată de stat

(1) Mediatorul care acordă servicii de mediere garantată de stat este obligat să păstreze dosarul cauzei pentru o perioadă de 3 ani. Dosarul cauzei, în funcție de etapa la care încetează procesul de mediere, cuprinde următoarele acte:

- a) cererea de acordare a serviciilor de mediere garantată de stat;
- b) contractul de mediere;
- c) registrul cauzei;
- d) tranzacția;
- e) procesul-verbal de încetare a cauzei;
- f) raportul scris al mediatorului privind măsurile aplicate și rezultatul medierii.

(2) Registrul cauzei se întocmește și se păstrează de către mediator și conține, în mod obligatoriu, informații despre data, durata, locul unde a avut loc ședința de mediere și semnăturile participanților la ședința de mediere.

(3) Modelul registrului este aprobat de către Consiliul Național.

(4) La cererea oficiului teritorial, mediatorul prezintă dare de seamă despre activitatea desfășurată, în forma stabilită de Consiliul Național.

Art. 36¹³. Asigurarea calității serviciilor de mediere garantată de stat

(1) Consiliul Național asigură calitatea serviciilor de mediere garantată de stat prin monitorizare, prin solicitarea și verificarea informațiilor de la oficiile teritoriale, prin examinarea plîngerilor parvenite de la beneficiarii de servicii de mediere garantată de stat, precum și de la instituțiile interesate.

(2) Controlul calității serviciilor de mediere garantată de stat este efectuat în modul și în termenele stabilite de Consiliul Național.

(3) Consiliul Național monitorizează, cu participarea Consiliului de mediere, procesul de acordare a serviciilor de mediere garantată de stat de către mediatorii. Datele obținute în urma monitorizării și controlului se remit Consiliului de mediere și pot servi temei pentru sesizare în sensul art. 19 alin. (3) din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere.

(4) Acordarea de servicii de mediere garantată de stat necalitative poate servi drept temei de reziliere a contractelor prevăzute la art. 36⁹ alin. (3).”.

Art. II. – Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 224-233, art. 445), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, cuvintele „Consiliul de mediere”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Consiliul de Mediere”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 8, litera i) se abrogă.

3. La articolul 10 alineatul (1), litera m) se abrogă.

4. La articolul 18 alineatul (2), cuvântul „Guvern” se substituie cu cuvintele „Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat”.

Art. III. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția Capitolului IV¹, secțiunile 1 și 2, care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2024.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) Consiliul de Mediere, în termen de o lună de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va desemna 2 membri în cadrul Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.

(4) Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va aproba actele necesare pentru executarea prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI